

Slovenská agentúra životného prostredia
realizuje aktivitu

INFORMAČNÝ DEŇ K DOHOVORU O KRAJINE RADY EURÓPY 2021

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu
Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU 2020/2021

Iveta Bohálová

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*

Dohovor o krajine Rady Európy

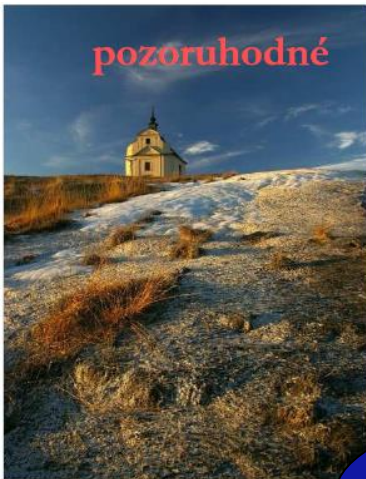

- **prvý medzinárodný dohovor zameraný výhradne na krajinu**
- prijatý vo Florencii 20. 10. 2000
- do platnosti vstúpil 1. 3. 2004
- v SR platný od 1. 12. 2005
- 1. 7. 2021 vstúpil do platnosti **Protokol, ktorým sa mení a dopĺňa**
- **v platnosti v 40 krajinách RE**
- Malta je signatárom
- nepristúpili: Albánsko, Rakúsko, Nemecko, Rusko, Lichtenštajnsko, Monaco

CIEĽ DOHOVORU:
podporiť
OCHRANU + MANAŽMENT + PLÁNOVANIE
krajiny a organizovať európsku spoluprácu v tejto oblasti

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

pozoruhodné

mestské

prírodné

vidiecke

VŠETKY TYPY KRAJÍN

- prírodné, vidiecke, mestské a prímestské oblasti, plochy pevniny, vnútrozemské vodné plochy a morské oblasti
- typy krajín, ktoré môžu byť považované za pozoruhodné, krajiny všedné alebo narušené

vodné plochy

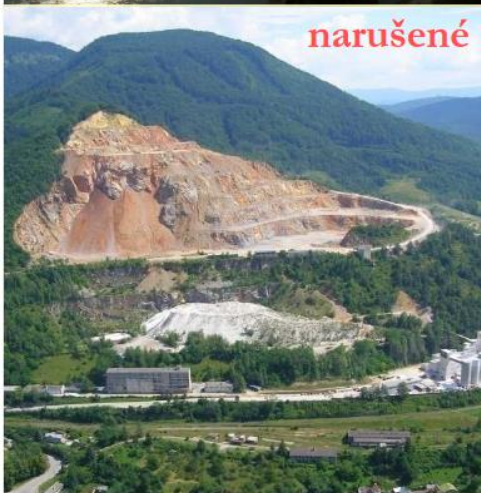
plochy pevniny

prímestské

narušené

všedné

morské oblasti

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Dohovor o krajine Rady Európy

Každá zmluvná strana sa zaväzuje:

- **právne uznať krajinu** ako základnú zložku prostredia obyvateľstva, ako vyjadrenie rozmanitosti ich spoločného kultúrneho a prírodného dedičstva a základ ich identity,
- **zaviest' a realizovať krajinné koncepcie** zamerané na ochranu, manažment a plánovanie krajiny prostredníctvom prijatia špecifických opatrení (článok 6),
- **vytvoriť podmienky na účasť širokej verejnosti, miestnych a regionálnych orgánov** a iných strán, ktoré sú zainteresované na definovaní a realizovaní krajinných koncepcií,
- **integrovat' krajinu do svojich regionálnych a územnoplánovacích koncepcií** a svojich kultúrnych, environmentálnych, poľnohosp., sociálnych a hospodárskych koncepcií, ako aj do ostatných koncepcií s možným priamym alebo nepriamym vplyvom na krajinu,
- **vymedziť vlastné typy krajiny na celom svojom území**, analyzovať ich charakteristiky, ako aj hybné sily a tlaky, ktoré ich formujú, zaznamenávať ich zmeny; vyhodnotiť takto vymedzené typy krajiny s ohľadom na špecifické hodnoty, ktoré im pripisujú zainteresované strany a obyvateľstvo,
- po konzultácii s verejnosťou **definovať cieľovú kvalitu krajiny** na identifikované a vyhodnotené typy krajiny,
- **zvyšovať povedomie** občianskej spoločnosti, súkromných organizácií a verejných orgánov týkajúce sa hodnoty krajiny, jej úlohy a jej zmien.

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.*

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Implementácia Dohovoru o krajine RE na Slovensku

Príprava nových legislatívnych nástrojov a reforma krajinného plánovania:

- návrh zákona o územnom plánovaní a návrh zákona o výstavbe,
- **samostatný zákon o krajinnom plánovaní definovaný v Pláne obnovy SR,**
- príprava metodiky pre zohľadnenie a posúdenie hodnoty krajiny / ekosystémov / biodiverzity na základe zákona. Táto metodika sa potom bude využívať pri projektoch zasahujúcich do jej štruktúry (Q4 2022),
- voľná krajina bude na základe tejto metodiky rozdelená do niekoľkých oblastí s rôznou mierou významnosti pre zachovanie krajinného rázu a biodiverzity (Q4 2022).
- **„Implementovaním Dohovoru a prijatím nového zákona o KP sa podporí udržanie krajinných štruktúr, čo bude mať zásadný význam pre ekologickú stabilitu krajiny, v kontexte klimatických zmien a ochranu biodiverzity.**

Zákon bude nástrojom na zachovanie a ochranu existujúcich krajinných štruktúr v krajine, ktoré významným spôsobom prispievajú k adaptácii na zmenu klímy.

To prispeje k podpore zachovania biodiverzity vo voľnej krajine a vytvorí podmienky na prežitie pôvodných druhov rastlín a živočíchov napriek klimatickým zmenám.

Vytvorí sa lepšie podmienky na dosiahnutie priaznivého stavu vodných tokov, zvýši sa schopnosť krajiny zadržiavať vodu a zabezpečí sa protipovodňová ochrana sídel.

Zníži sa rýchlosť odtoku vody z krajiny, dôjde k obnove mokradí a ochrane zdrojov pitnej vody a pôdy.

Zníži sa erózia a riziko vysušovania dôslednými opatreniami na lesnej pôde. Renaturáciou vodných tokov a mokradí a posilnením ich retenčnej schopnosti sa prispeje k riešeniu problému nedostatku vody“ (Plán obnovy, 2021).

CENA SR ZA KRAJINU

**„Cena Slovenskej republiky za krajinu“
je čestným vyznamenaním pre organizácie,
ktoré ideovo, tematicky a prakticky prispievajú
k implementácii Dohovoru o krajine RE na národnej úrovni.**

**Udeľuje sa
na podporu prezentácie úspešných aktivít
smerujúcich k OCHRANE, MANAŽMENTU, PLÁNOVANIU krajiny
a následnú nomináciu laureáta ceny na udelenie
medzinárodného ocenenia „Cena Rady Európy za krajinu“.**

**Cena Slovenskej republiky za krajinu je udeľovaná v dvojročnom cykle, v každom
párnom roku (2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2020...).**

V nepárnom roku je laureát národnej ceny nominovaný SR na Cenu RE za krajinu.

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

CENA SR ZA KRAJINU

CENA SLOVENSKEJ REPUBLIKY ZA KRAJINU
LANDSCAPE AWARD OF THE SLOVAK REPUBLIC

Vyhlasovateľ ceny

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Národný koordinátor ceny

Slovenská agentúra životného prostredia

Oprávnení kandidáti

- miestne a regionálne samosprávy alebo ich združenia,
- mimovládne organizácie

Oprávnené projekty

projekty s charakterom implementovaných krajiných koncepcií a opatrení, spĺňajúce kritériá:

- UDRŽATEĽNÝ ÚZEMNÝ ROZVOJ
 - VZOROVÁ HODNOTA
 - ÚČASŤ VEREJNOSTI
- ZVYŠOVANIE POVEDOMIA

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.*

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

CENA SR ZA KRAJINU 2020

prihlásených 8 projektov

Nominované projekty (v abecednom poradí):

Ekoenergia, občianske združenie

Projekt: Bioklimatický Park Drienová

Holíč, mesto

Projekt: Návrat k barokovej krajine Holíč - Kopčany

K prameňom Bebravy, občianske združenie

Projekt: K prameňom Bebravy

kRAJ, občianske združenie

Projekt: Včelí kRaj

Levický okrásľovací spolok, občianske združenie

Projekt: Levický okrásľovací spolok

Národný Trust, nezisková organizácia

Projekt: Víkend otvorených parkov a záhrad

Združenie na záchranu Lietavského hradu

Projekt: Združenie na záchranu Lietavského hradu

*Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.*

CENA SR ZA KRAJINU 2020

Zasadnutie odbornej komisie Ceny SR za krajinu 20. - 21. august 2020, Vígľaš

- zhodnotila komplexnosť a celkový prínos projektu v starostlivosti o krajinu, mieru naplnenia kritérií pre posudzovanie ceny, príkladnosť, udržateľnosť projektu, kvalitu predložených podkladov, prihlášky, ako aj samotnej prezentácie a národnú reprezentatívnosť na európskej úrovni.

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

CENA SR ZA KRAJINU 2020

Občianske združenie kRAJ „Včelí kRAJ“

Cena udelená „za zachovávanie a propagáciu včelárstva, podporu biodiverzity krajiny a rozvoj sociálnej ekonomiky s výnimočným humánnym aspektom“

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

CENA SR ZA KRAJINU 2020 – osobitné uznanie

Občianske združenie EKOENERGIA
„Bioklimatický Park Drienová“

**Osobitné uznanie udelené „za pozitívny príklad revitalizácie
poľnohospodárskej krajiny a krajinných štruktúr“**

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.**

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

CENA SR ZA KRAJINU 2020 – osobitné uznanie

Občianske združenie Združenie na záchranu Lietavského hradu „Združenie na záchranu Lietavského hradu“

Osobitné uznanie udelené „za dlhodobú dobrovoľnícku prácu pri obnove historickej pamiatky a inšpiratívny príklad zachovávanía kultúrneho dedičstva“

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.**

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU 2020/2021

Nominované projekty z Bulharska, Fínska, Lotyšska, Nórska, Poľska, Portugalska, Rumunska, Slovenskej Republiky, Slovinska, Švajčiarska, Talianska, Turecka.

Cena Rady Európy za krajinu
Taliansko
za projekt „Biodiversity in the city. Bergamo, the Astino Valley“

Špeciálne uznanie medzinárodnej poroty
Bulharsko
za projekt „The Salt of Life“

Fínsko
za projekt „Bothnian Bay Coastal Meadows Management Project“

Slovenská republika
za projekt „Včelí kRAJ“

Slovinsko
za projekt „Brda Tourist Destination Development“,

Turecko
za projekt „Dokumapark nature-culture&art park“

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu *Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.*

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU 2020/2021

Projekt: „Biodiversity in the city. Bergamo, the Astino Valley“
Fondazione della Misericordia Maggiore of Bergamo

Projekt zameraný na obnovu komplexu kláštora Astino a revitalizáciu krajiny v priľahlom údolí na rozlohe 60 ha v blízkosti mesta Bergamo, opätovné zavedenie pestovania tradičných plodín na princípe ekologického poľnohospodárstva, vytvorenie pobočky botanickej záhrady v Bergame a zvyšovanie povedomia o hodnote krajiny prostredníctvom organizovania vzdelávacích a kultúrnych podujatí.

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU 2020/2021

Špeciálne uznanie: BULHARSKO. Projekt: „The Salt of Life“
Bulgarian Biodiversity Foundation

Oblasť Atanasovského jazera je súčasťou mokradového komplexu Burgas, jedného z troch najdôležitejších mokradových komplexov pre vodné vtáky pozdĺž bulharského pobrežia Čierneho mora. Projekt zastavil dlhodobý trend, ktorý viedol k degradácii týchto lagún a vytvoril podmienky pre zachovanie biodiverzity na pobreží. Vďaka zmene spôsobu výroby soli sa obnovili biotopy slanísk (NATURA 2000).

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU 2020/2021

Špeciálne uznanie: **FÍNSKO**. „Bothnian Bay Coastal Meadows Management Project“
Centre for Economic Development, Transport and the Environment, North Ostrobothnia

Zmena manažmentu rozsiahlej oblasti Botnického zálivu (viac ako 4 000 ha)

- identifikácia cenných lokalít pobrežných lúk a idenitfkácia vhodných opatrení na ich obnovu, ktoré sa implementovali pomocou agroenvironmentálnej podpory.

Pozoruhodný príklad solidarity medzi miestnymi aktérmi (orgány ochrany prírody, vlastníci pôdy, poľnohospodári, miestne organizácie) s cieľom zachovať jedinečnú krajinu. Výsledkom obnova biotopov a získanie skúseností, ktoré boli aplikované na ďalších územiach.

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU 2020/2021

Špeciálne uznanie: Slovinsko. Projekt: Brda Tourist Destination Development
Community of Brda – Institute for Tourism, Culture, Youth and Sport Brda

Obnova a údržba terasovitej poľnohospodárskej krajiny v Brde, zachovanie miestnych odrôd a podpora výroby tradičných produktov.

Výnimočná krajina (olivovníky, vinice, ovocné stromy - čerešne) s tradičnými prevažne manuálnymi spôsobmi obhospodarovania je prínosom pre agroturizmus - podpora prosperity. Zachovanie autentickosti terasovitej krajiny a identity krajiny plnej histórie zodpovedným prístupom k územnému plánovaniu.

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU 2020/2021

**Špeciálne uznanie: Turecko. Projekt: „Dokumapark nature-culture&art park“
Antalya Kepez Municipality**

Z bývalého komplexu pradiarní bavlny (25 ha) vytvorilo mesto obrovský kultúrny a oddychový priestor - botanická záhrada, múzea (múzeum hračiek, histórie), knižnica, spoločenské priestory. Továreň zanikla v roku 2003, areál získalo mesto a ponúklo zahraničnej spoločnosti na vybudovanie nákupného centra. Nové vedenie mesta odmietlo komerčné využitie priestoru a súdnou cestou bojovalo o vymáhanie zákonných práv k pozemkom.

CENA RADY EURÓPY ZA KRAJINU 2020/2021

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Ďakujem za pozornosť

Iveta Bohálová
Slovenská agentúra životného prostredia
Tajovského 28
975 90 Banská Bystrica
iveta.bohalova@sazp.sk
www.cenazakrajinu.sk
+421 48 4374174

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu **Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**.
Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.